

У-455,4-к.1

52193

УКРАЇНСЬКИЙ
ГОЛЯДОК.

25

КОЛЯДКИ І ЩЕДРИ.

ПРОВЕРЕНО
ЦНБ 1945

ВИДАННЯ КНИГАРНІ

Г. І. МАРКЕВИЧА.

М. ПОЛТАВА.

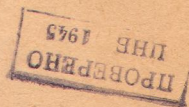
Електрична друкарня Бр. Попілових.
1919.

81(kc2) 77

ПРИМОВКИ ДО КОЛЯДОК.

Вечір добрий!
Дайте пиріг довгий,
Горілку курили—
Пропалили.
Дайте хоч копійку
Залатати дірку.

* * *

Коляда, коляда, дай, бабо, пирога!
Як не даси пирога, візьму вола за рога,
Та виведу на моріг, та викручу правий ріг,
Буду рогом трубити, і воликом робити.

* * *

Колядую, колядую, ковбасу чую,

Приспів після кожної стрічки: Святий вечір!

Дайте ковбасу, то я понесу.

Як дасте кишку, іззім в затишку,

Давайте хутко, побіжу прудко.

Коротка свитка, ізмерзла литка.

52193

КОЛЯДКИ.

Нова радість стала,
Що на небі хвала:
Звізда ясна над вертепом
Увесь світ осіяла.

Пастухи з ягнятком
Перед Тим Дитятком
Навколінця припадають,
Христа Бога восхваляють.

Ой, Ти, Царю, Царю,
Ти небесний шафарю!
Даруй літа щасливії
Цього дому господарю.

* * *

Добрий вечір, тобі, пане господарю:

Приспів після кожної стрічки: Радуйся! Ой, радуйся,
земле, Син Божій народився.

Застилайте столи та все килимами.
Та кладіть калачі з ярої пшениці.
Та будуть до тебе три празники в гості.
Що першій же празник,—святеє Рождество.
А другий же празник,—святого Василя.
А третій же празник,—святе Водохреща.

* * *

Ой, видить Бог, видить Творець, що мир помирає.

Архангела Гавриїла в Назарет посилає.

Возвістити в Назареті: стала слава у вертепі;

Тріє, тріє царі несуть Христу дари.

Ливан, злато і кадило Йому принесоша,

А вошедши у храмину на коліна впадоша.

Ирод вельми засмутився, що Христос—Царь народився.

Пішов Ирод аж до аду к люциперу на пораду.

А від аду повертає—плаче Ирод і ридає.

Ирод плаче, і ридає, свої слуги розсилає.

Свої слуги розсилає, Христа вбити він шукає.

Слуги приказ виводять—малих дітей убивають.

Десять тисяч і чотири малих дітей вигубили.

Плаче мати і ридає—Ирод діти убиває.

„Не плач, мати, й не ридай, сліз своїх не проливай.“—

Як же мені не тужити—побив Ирод мої діти!

Ирод діти убиває і об камінь розбиває,

Гострим мечем розсікає, кров невинну розливає,

Христа вбити він шукає.

А ми цього не смутімся, Рождеству Його вклонімся.

Ми Рождеству поклонімся, Христу Богу помолімся!

Ой, на річці, на Йордані,
Там Пречиста ризи прала,
Свого Сина сповивала.
На ялині колихала
Прилетіли янголята,
Взяли Сина на крилята,
Та понесли під небеса.
А небеса ростворились,
Усі святі поклонились.

* * *

Ішли тріє царі ко Христу со дари.
Ирод же їх пригласив, „куди йдете?“ їх спросив.

Одвічають йому: „йдемо к Рожденному“.—
„К Рожденному ідіте, та й до мене зайдіте“.

Янгол зустрічає, на свій путь справляє:
„Другим путем ідіте, а к Ироду не йдіте“.

Зійшла зіезда чудна з восток до полудня,
Над вертепом сіяє, Христа Царя з'являє.

Ирод засмутився, що Бог народився,
Військо собірає, на мир разсилає,
Де найменче отрочатко на смерть убиває.

* * *

(Дитяча). Чи дома, дома пан господарь?
А я знаю, що він дома,
Сидить же він в кінці стола,
А на йому шуба нова,
А на шубі поясочок,
А на поясочку калиточка,
А в калиточці сім шеляжечків.
Цьому тому по шеляжечку,
А нам, діткам, по пиріжечку.

* * *

Ой, дивнее народження Божого Сина:
Породила Суса Христа Діва Марія.

Породивши і сповивши, лягла опочивать.
Три Янголи Господь послав Христа доглядать.

Ой, співали три Янголи, з неба лесючи,
В ясну зорю оповивши Христа несучи:
„Не жахайся, Божа Мати! Се янгольський глас,
Приймай Дитя Роженное на руки од нас“.

А янголи Божим духом ріки розлили,
Що і к Різду Христовому сади зацвіли.

* * *

Ходив-походив місяць по небу.

Приспів після кожної стрічки: Славен еси!

Славен еси, наш милий Боже, на небеси!

Кличе покличе зорю з собою.

Ой ходім, зоре, де Господь живе.

Що Господь живе в пана хозияйна.

В пана хозияйна три брами стоїть,

Три брами стоїть, три свічі горить.

Три свічі горить, три святі сидять.

Як заспорився Господь із Петром.

Що Господь каже, що неба більше,

А Петро каже, що землі більше.

Тим землі більше, що могилами,

Що могилами, та й долинами.

* * *

Чи дома, дома бідная вдова?

Приспів після кожної стрічки: Славен еси!

Славен еси, наш милий Боже, на небеси!

Немає дома, пішла до Бога.

Що вона діє? Золото сіє.

Що одвієчки на сиріточки.

Четверик вівса, зверху ковбаса

А мішок гречки на варенички.

* * *

Діва Марія церкву строїла.

Приспів після кожної стрічки: Радуйся,

Радуйся, земле, вже Син Божій народився!

Із трьома дверима, із трьома вікнами.

В перше віконце вскочило сонце.

В друге віконце—ясен місяць.

В третє віконце янгол вринув,

Янгол вринув—слізоньку зринув.

З теї слізоньки Дунай розлився.

А по тім Дунаю човен плине.

А в тому човні молодий Іванко

Стрілочки струже, лучочок малює.

* * *

Що у пана Йвана та один синок є.

Приспів після кожної стрічки: Святий вечір!

Один синок є, тай той у військо йде.

А у його ненька не дуже старенька

Випроважає, тай навчає:

„Ой, їдь же, мій синку, у тее військо.

А поперед війська не вихвачуйся,

А позаду війська не оставайся,

Насеред війська коника держи.

Ой, там царь стояв, шапочку знімав.

„Ой, як би я знав, чий-то синок грав,

Ой я б за нього царівну оддав,

Царівну оддав, пів-царства б віддав“.

* * *

А у цього хазяїна високії ворота.

Приспів після кожної стрічки: Радуйся! Ой, радуйся,
земле, Спасителю Боже, нам народивсь!

А над тими воротами зійшов ясний місяць.

Коло того місяця зійшла ясная зоря,

Коло тієї зорі зійшли ясні зіроньки.

А що ясний місяць—то то сам хазяїн.

А що ясная зоря—то хазяїна жона.

А що ясні зіроньки—то хазяїна дітоньки.

* * *

Ой, у саду, саду, саду винограду.

Приспів після кожної стрічки: Радуйся!

радуйся, земле: Син Божій народився.

А у тому саду сивий коник грає.

А до того коня ніхто не приступить.

А тільки приступить молодий Іванко.

Іванко приступив, сіделечко наклав.

Сіделечко наклав, сам сів тай поїхав,

Сам сів тай поїхав аж до королівни.

Сидить королівна дрібні листи пише,

Дрібні листи пише, важким духом дише.

Ой, здорова, дівко, дівко королівно!

Ой, чи будеш мені вірною жоною?

Вірною жоною, матінці слугою?

* * *

Ой, ясна красна, в лузі калина
Приспів після кожної стрічки: Святий вечір!

А ще красніша в батенька дочка.
Батенька дочка красна панночка,
Красча панночка, панна (Марьечка)
Як до церкви йшла, як зоря зійшла.
А з церкви ішла красной панною.
В сінечки ввійшла—сінечки сяють,
Сінечки сяють—парубки стрічають,
Парубки стрічають—шапки знімають,
Шапки знімають, її питають:
„Чи ти царівна, чи королівна?“
Я ж не царівна, не королівна.
Батькова дочка, красна панночка,
Красна панночка, панна (Марьечка).
Не сама собою—з батьком, з ненькою,
З Ісусом Христом, із святим Різдом.
За цим же словом—будьте здорови!

* * *

Місяченку, мій братіку,
Зійди рано, постій мало,
Поки я бички позапрягаю,
Жито—пшеницю порозсіваю.
Роди, Боже, жито й пшеницю
Без кукілю, без метлиці,
А нам, діткам, по варяниці.

* * *

Ой у полі-полі плужок ходе,
А за тим плужком Сам Бог ходе,
Пречистая Мати вечеряти носе,
Бога просе:

Роди, Боже, жито, пшеницю, всяку пашницю.
А з гречечки варенички,
З колосочка жита бочка.
А з пшениці білі паляниці!

Примовка після колядки:

Давай, дядьку, паляницю!
Паляниця не така--давай, дядьку, п'ятака!

* * *

А чи це той двір, що залізний бір
Приспів: Виноград, мій красний зелений сад.
Позлощасті ворота, муровані двері.
Муровані двері, тесові столи.
А чи дома, дома, пан Микола?
Його нема дома, десь у Царгороді.

Поколядовавши, кажуть:

Будьте здорові! Даруй, Боже, щастя, долю, всього вволю,
хліба найбільш! А до хліба посилай, Боже, капусту,
буряки, огірки, щоб діждали садить і поливать, а після
в добрім здоров'ї споживать!

А взявши коляду, кажуть:

Пошли вам, Боже, здоров'я в ваш дім—на родиноньку,
щастячко на двір—на худобоньку! На родиноньку на
багатую, на худобоньку на рогатую!

ЩЕДРІВКИ.

Щедрик-ведрик:
Дайте вареник,
Грудочку кашки,
Кільце ковбаски.
Коли мало,

Дайте сало,
Коли донесу,
Дайте ковбасу.
Коротка свитка,
Та змерзла литка.

* * *

Меланка коханка
По двору ходила
Василя просила:
Васильку мій батьку,
Пусти мене в хатку,
Я жита не жала,

Чесний хрест держала,
Золоту кадильницю.
Кадітеся, люде,
До вас Христос буде.
Богу свічу ставте,
А нам пиріг дайте.

Добри вечір! Будьте здорові з меланками!

* * *

А в цім домку, як у вінку
Приспів після кожного стиха:

Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям та й на весь вечір!
А господарь, як виноград.
Господицька, як калинка.
А діточки, як квіточки,
А за цім словом та бувай же здоров
З сестрами, з братами, з приятелями!

* * *

Ой, у полі, при дорозі
Приспів після кожного стиха: Щедрий вічір,
добрий вічір!

Там Василько сіно косить,
Сіно косить, коню носить.
Ой, пий, коню,—ой, їж, коню!
Буде тобі три дороги,
Що першая до батечка,
А другая до матінки,
А третя до дівчини.
До батечка по шапочку.
До матінки по сорочку.
До дівчини по хусточку.

* * *

Ой, там за горою та за кам'яною.

Приспів після кожної стрічки: Щедрий вечір,
добрий вечір!

Ой там виходило та три товариші;
Що перший товариш, яснее сонце;
А другий товариш, ясен місяць;
А третій товариш, дрібен дощик;
Що сонечко каже: як я зійду,
То зрадується старе й мале.
Місяць каже: як я зійду,
То зрадується весь звір у полі,
Ой, звір у полі, чумаки у дорозі.
Чумаки у дорозі, хазяїн у домі.
Дощик каже: як я зійду,
То зрадується жито й пшениця,
Жито й пшениця, і всяка пашниця.

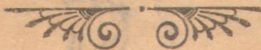
* * *

Ой, сивая та і зозуленька	У другому ясен місяць.
Усі сади та і облітала,	А третьому дрібні зірки.
А в одному та і не бувала.	Ясен місяць—пан господарь.
А в тім саду три тереми.	Красне сонце—жона його.
А в першому красне сонце.	Дрібні зірки—його дітки.

Приспів після кожної стрічки: Щедрий вечір,
добрий вечір, добрим людям на здоров'я.

* * *

Ой, в Єрусалимі рано задзвонили,
Приспів після кожного стиха: Щедрий
та добрий вечір, та добрим людям на змор
Ой, сів Христос та вечеряти.
Прийшла до Нього та Божая Мати.
Сідай, сідай, Мати, з нами вечеряти!
Ой, спасибі Синку, за цю вечеринку.
Ой, дай мені, Синку, золотії ключі.
Треба рай і пекло та й поодмикати,
Праведнії душі та й повинускати.

ЦЕНТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА
52193

